

Брюксел, 16.7.2025 г.
COM(2025) 541 final

2025/0541 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за определяне на подкрепата от Съюза по отношение на Шенгенското пространство, европейското интегрирано управление на границите и общата визова политика за периода 2028—2034 г.

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели

В политическите насоки на Комисията за периода 2024—2029 г. се подчертава необходимостта да се гарантира цялостно и пълноценно функциониращо Шенгенско пространство без контрол по вътрешните граници чрез по-сигурни външни граници, като се дава приоритет на сигурността, управлението на миграцията и ефективността. Европейското интегрирано управление на границите лежи в основата на тези усилия, като осигурява съгласуваност между взаимосвързаните области на политиката, включително по отношение на границите, връщането и наблюдението, както и между Frontex и отговорните национални органи за управление на външните граници на ЕС. Що се отнася до изпълнението на практика, рамката за управление на Шенгенското пространство, подкрепена от оценките по Шенген, осигурява политически и стратегически насоки за развитието на Шенгенското пространство, като гарантира, че се изпълняват ключови инициативи, като например оперативната съвместимост на информационните системи, и съответните правила, както и че се откриват и отстраняват системните дефицити. Това следва да стимулира силно чувство за споделена отговорност и взаимно доверие между държавите членки и асоциираните към Шенген държави.

Геополитическият контекст на Европа се промени значително, което дълбоко засегна управлението на външните граници на Съюза. Увеличаването на хибридните и други заплахи за сигурността, включително използването на миграцията като оръжие, прави защитата на външните граници още по-належащо. Междувременно незаконната миграция продължава да бъде основен фактор, който подчертава необходимостта от осигуряване на ефективно сътрудничество с държави извън ЕС, съчетано с всеобхватни партньорства с държавите на произход и транзитно преминаване, подпомагани чрез Регламент (ЕС) [...] [за създаване на инструмент „Глобална Европа“]. Контрабандата на мигранти е печеливш бизнес за престъпните мрежи, като контрабандистите използват сухопътни, морски и въздушни маршрути за улесняване на незаконната миграция както към Европейския съюз, така и в неговите рамки. Тя все по-често се свързва със сериозни нарушения на правата на човека и смъртни случаи, особено по морски маршрути. Загубата на живот на мигранти по вина на контрабандисти в Средиземно море подчертава острата необходимост от борба с контрабандата на мигранти с всички налични правни, оперативни и административни средства.

Държавите членки трябва да могат бързо и ефективно да реагират на промените и да получават подкрепа от Съюза за тази цел.

От съществено значение е да се гарантира разработването и сигурното функциониране и поддръжка на широкомащабни информационни системи съгласно правото на Съюза в областта на управлението на границите, а именно Шенгенската информационна система (ШИС), Визовата информационна система (ВИС), Евродак, Системата за влизане/излизане (СВИ) и Европейската система за информация за пътуванията и разрешаването им (ЕИТАС), включително тяхната оперативна съвместимост, както и на комуникационната инфраструктура. Инструментът следва също така да допринася за действия за подобряване на качеството на данните и предоставянето на информация.

Подкрепата от Съюза следва също така да бъде на разположение на държавите членки за създаване на необходимия експертен опит и оперативен капацитет за изпълнение на съответните елементи на Пакта за убежището и миграцията, а именно Регламент (ЕС) 2024/1356¹ (Регламента за скрининга), който допринася за ефективното управление на границите.

Както гражданите на ЕС, така и гражданите на държави извън ЕС подлежат на системни проверки при преминаване на външните граници на Съюза. При почти 600 милиона преминавания, регистрирани само през 2023 г., и с оглед на очакванията този брой да продължи да нараства през следващите години, налице е явна необходимост проверките да се извършват бързо и ефикасно с помощта на информационни системи, като същевременно се поддържа високо равнище на сигурност и като се гарантира, че се проверява всеки един пътник.

Държавите членки следва да работят в тясно сътрудничество със съответните агенции на ЕС, включително Frontex и eu-LISA, които следва да предоставят необходимия технически експертен опит и технологични средства за наблюдение и осведоменост за състоянието. В по-широк смисъл имащите отношение органи, служби и агенции на Съюза следва да бъдат привлечени за участие от Комисията в съответните дейности с цел да се гарантира, че мерките, подкрепяни от Съюза, са в съответствие с приложимите достижения на правото на Съюза и договорените приоритети на Съюза.

Силната визова политика на ЕС също е от ключово значение за по-добра сигурност на границите и по-добро управление на миграцията. Подкрепата от Съюза следва по-специално да помогне на държавите членки да подобрят ефективността на обработването на визите и да предотвратят злоупотребите с визовия режим на Съюза. Необходима е подкрепа от Съюза по отношение на цифровизацията на обработването на визи, както и по отношение на подобряването на обхвата на консулските услуги в целия свят и на обслужването на кандидатите за визи.

Предложението има за цел да се отговори на необходимостта от по-голяма гъвкавост в управлението на подкрепата от Съюза, включително по-силна насоченост към постигане на резултати, както и опростено изпълнение за всички участници в него. За тази цел се прилага строго взаимно допълване с предложението за Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността, с което се въвеждат нови механизми за разпределяне на финансирането за споделено, пряко и непряко управление. Тъй като предизвикателствата в областта на управлението на границите и миграцията непрекъснато се променят, е необходимо също така да се отговори на неотложните нужди и промените в политиката и приоритетите на Съюза, да се преодолеят недостатъците, установени чрез оценките по Шенген и извършваната от Frontex оценка на уязвимостта, и да се насочи финансирането към действия с високо равнище на добавена стойност от Съюза, по-специално чрез механизъм на ЕС, предлагащ гъвкавост в управлението на подкрепата от Съюза.

Настоящото предложение, заедно с предложението за Регламент за определяне на подкрепата от Съюза по отношение на убежището, миграцията и интеграцията и предложението за Регламент за определяне на подкрепата от Съюза по отношение на

¹ Регламент (ЕС) 2024/1356 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. за въвеждане на скрининг на граждани на трети държави на външните граници и за изменение на регламенти (ЕО) № 767/2008, (ЕС) 2017/2226, (ЕС) 2018/1240 и (ЕС) 2019/817 (ОВ L, 2024/1356, 22.5.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj>).

вътрешната сигурност, осигуряват специфичната правна рамка за действията на Съюза в областта на европейското интегрирано управление на външните граници, добре функциониращото Шенгенско пространство и европейската визова политика, ефективното управление на миграционните потоци и вътрешната сигурност. Тези три регламента се допълват взаимно и допълват и допринасят за постигането на целите на Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността, чрез който те ще се прилагат.

Предложеният регламент се основава на Регламент (ЕС) 2021/1148², като същевременно отчита новите промени в политиката и необходимостта от осигуряване на гъвкав отговор на променящите се предизвикателства, свързани с европейското интегрирано управление на границите, включително доброто функциониране на Шенгенското пространство и визовата политика на ЕС.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби**

Подкрепата от Съюза за европейското интегрирано управление на границите и европейската визова политика ще функционира при стриктно взаимно допълване с другите политики, попадащи в обхвата на планове за национално и регионално партньорство, като по този начин ще се стимулират полезните взаимодействия между тези политики. Полезни взаимодействия и взаимно допълване следва да се търсят също така по-конкретно с достиженията на правото от Шенген, както и със законодателния пакет, залегнал в основата на Пакта за миграцията и убежището, който влезе в сила на 11 юни 2024 г. Въпреки това засилената политика на ЕС в областта на европейското интегрирано управление на границите и визовата политика на ЕС се нуждае от действия в целия спектър от инструменти, с които разполага, включително дейностите на съответните децентрализирани агенции на Съюза.

Шестте децентрализирани агенции в областта на вътрешните работи (Frontex, Европол, EUAA, eu-LISA, EUDA и CEPOL) играят важна и нарастваща роля в изпълнението на политиките в областта на вътрешните работи. От съществено значение е да се осигури съгласуваност между стратегиите на политиките, определени на равнището на ЕС, и оперативните дейности на децентрализираните агенции, като по този начин се увеличи максимално приносът към целите на политиката на ЕС от финансирането от ЕС, предоставяно на децентрализираните агенции. Оперативната роля на децентрализираните агенции може да изисква допълнително укрепване, придружено от съответно увеличение на финансирането.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Европейското интегрирано управление на границите и визовата политика разчитат на полезните взаимодействия и съгласуваността със съответните политики на ЕС, като например политиките в областта на убежището и миграцията, вътрешната сигурност и външните политики на Съюза в подкрепа на трети държави, особено съгласно Регламент (ЕС) [...] [за създаване на инструмент „Глобална Европа“], които обхващат широк кръг от области с важни връзки с вътрешните политики, включително политиката за управление на границите и визовата политика. По-конкретно е важно да се осигури по-голяма съгласуваност с подкрепата от Съюза за сътрудничество в областта на управлението на границите с партньорските държави в рамките на

² Регламент (ЕС) 2021/1148 на Европейския парламент и на Съвета от 7 юли 2021 г. за създаване на Инструмент за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика като част от Фонда за интегрирано управление на границите.

„Глобална Европа“, за да се допринесе за координиран, цялостен и структуриран подход, който увеличава максимално полезните взаимодействия и прилага необходимия ефект на лоста. В този контекст подкрепата за трансграничното сътрудничество в рамките на „Глобална Европа“ е от особено значение за подобряване на управлението на границите и продължаване на усилията за предотвратяване на незаконната миграция.

За да се подкрепи програмата за конкурентоспособност, следва да се обмислят и инвестиции, основани на новаторски методи или нови технологии, включително мерки, насочени към изпитване и валидиране на резултатите от финансирани от Съюза научноизследователски проекти.

- **Променлива геометрия**

Настоящият регламент представлява развитие на достиженията на правото от Шенген. Вследствие на това прилагането на регламента по отношение на Дания и Ирландия е предмет на специални разпоредби, предвидени в Протокол № 19 и Протокол № 22, приложени към ДЕС и ДФЕС.

В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 регламентът не обвързва Дания и не се прилага спрямо нея. Въпреки това съгласно член 4 от Протокол № 22 Дания трябва да реши дали ще прилага и ще бъде обвързана с мерки, които представляват развитие на достиженията на правото от Шенген. Ако Дания реши да направи това, мярката ще създаде задължение съгласно международното право между Дания и другите държави членки.

По силата на член 4 от Протокол № 19 Ирландия може по всяко време да поиска да участва в някои или във всички разпоредби на достиженията на правото от Шенген. Въпреки че Ирландия участва в някои части от достиженията на правото от Шенген, настоящият регламент не се отнася до части от достиженията на правото от Шенген, в които Ирландия участва. Като мярка, която представлява развитие на достиженията на правото от Шенген, регламентът следва да бъде нотифициран на четири държави (Исландия, Кралство Норвегия, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн), които не са държави — членки на Съюза, но участват в Шенгенското пространство без контрол по вътрешните граници въз основа на споразумения за асоцииране, сключени със Съюза. След като получат нотификациите, от четирите асоциирани към Шенген държави ще се изисква да потвърдят, че приемат съдържанието на регламента, и да го въведат в националното си право. Вследствие на това предложените мерки ще се прилагат и за тези четири държави.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Съгласно член 3, параграф 2 от Договора за Европейския съюз „Съюзът предоставя на своите граждани пространство на свобода, сигурност и правосъдие без вътрешни граници, в което е гарантирано свободното движение на хора в съчетание с подходящи мерки по отношение на контрола на външните граници, убежището, имиграцията, както и предотвратяването и борбата с престъпността“. Правното основание за настоящото предложение се съдържа в мерките, посочени в член 77, параграф 2 и в член 79, параграф 2, букви в) и г) от Договора за функционирането на Съюза (ДФЕС).

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Целите на предложението не могат да бъдат постигнати от действащи самостоятелно държави членки, тъй като предизвикателствата са от трансграничен характер и не са ограничени до отделни държави членки или до част от държавите членки. Подкрепата от Съюза създава добавена стойност чрез насърчаване на общ подход във всички държави членки при прилагането на правото и стандартите на ЕС и насърчаване на сътрудничество между държавите членки по транснационални въпроси.

- **Пропорционалност**

Предложението не надхвърля необходимото за постигане на целите, посочени в раздел 1. То попада в обхвата на действията в областта на свободата, сигурността и правосъдието, както е определено в част трета, дял V от ДФЕС. Целите и съответната подкрепа от Съюза са пропорционални на задачите на инструмента.

- **Избор на инструмент**

Най-подходящият инструмент за осъществяване на настоящото предложение е Регламент на Европейския парламент и на Съвета за определяне на подкрепата от Съюза по отношение на управлението на границите за периода от 1 януари 2028 г. до 31 декември 2034 г. и допълващ предложението за Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитет и сигурност.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ РЕТРОСПЕКТИВНИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Ретроспективни оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Предварителните резултати от текущата последваща оценка на фонд „Вътрешна сигурност — Граници и визи“ (ФВС-ГВ) за програмния период 2014—2020 г. потвърждават, че ФВС-ГВ е бил ефективен в подкрепата на държавите членки при постигането на техните цели в областта на визовата политика и управлението на външните граници. Въвеждането на многогодишно програмиране и национални правила за допустимост допринесе за намаляване на административната тежест. Когато бяха приложени, опростените варианти за разходите успяха да намалят административната тежест, но те не бяха широко възприети. ФВС-ГВ показва различна степен на разходна ефективност и ефикасност. ФВС-ГВ бе съгласуван в рамките на своите компоненти на фонда и други фондове на ЕС, но съгласуваността с „Хоризонт Европа“ и между националните програми и действията на Съюза може да бъде допълнително засилена. ФВС-ГВ допринесе значително за добавената стойност от ЕС. В последващата оценка се стига до предварително заключение, че опростяването на изискванията за докладване и административните процедури, без да се намалява качеството и необходимата количествена информация за мониторинга на изпълнението, може значително да повиши ефикасността. Този подход следва да сведе до минимум административната тежест и да позволи на заинтересованите страни да се съсредоточат върху постигането на резултати вместо върху следването на бюрократични процедури.

Предварителните резултати от междинния преглед на инструмента за управление на границите и визовата политика (ИУГВП) за програмния период 2021—2027 г. потвърждават, че рамката за мониторинг и оценка за ИУГВП е била значително

подобрана в сравнение с периода 2014—2020 г. Държавите членки и бенефициерите изтъкнаха опасения във връзка с административната тежест. Досега управляващите органи не са използвали твърде често опростени варианти за разходите и финансиране, което не е свързано с разходите, които могат да ограничат административната тежест. Програмите на държавите членки и работните програми на Комисията за тематичния механизъм са съгласувани с други национални и европейски инструменти за финансиране. Въпреки това може да бъде допълнително засилена съгласуваността между действията на Съюза и програмите на държавите членки, както и с „Хоризонт Европа“, за да се увеличи внедряването на новаторски технологични решения. И накрая, ИУГВП насърчи сътрудничеството, гарантира спазването на стандартите на ЕС и укрепи колективната рамка на ЕС за управлението на границите и визовата политика. Някои действия бяха особено високо оценени от заинтересованите страни заради тяхната гъвкавост и предоставянето на допълнително ad hoc финансиране за конкретни приоритети. В междинния преглед също така се подчертава колко е важно да се продължи с опростяването на предоставянето на финансиране и да се обясни по-добре на управляващите органи как рамката за качество на изпълнението може да допринесе за ефективното управление на програмите, извън чисто формалното докладване, което се изисква от регламента.

- **Консултации със заинтересованите страни**

Комисията работи активно със заинтересованите страни в процеса на инициативата, по-специално чрез специални прояви и дейности за обществени консултации, както е описано подробно в съответната глава от обяснителния меморандум към предложението за Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността.

- **Външни експертни становища**

Информация относно използването на външни експертни становища от страна на Комисията е предоставена в съответната глава от обяснителния меморандум към предложението за Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността.

- **Оценка на въздействието**

Информация относно оценката на въздействието на Комисията е предоставена в съответната глава от обяснителния меморандум към предложението за Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността.

- **Опростяване**

Очаква се инициативата да допринесе за значително намаляване на административната тежест и разходите, както и за подобряване на ефективността при изпълнението на подкрепата от Съюза, вж. също съответната глава от обяснителния меморандум към предложението за Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността.

- **Основни права**

Подкрепата от Съюза ще се изпълнява в съответствие с Хартата на основните права на Европейския съюз и принципите на правовата държава, посочени в член 2, буква а) от Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092, вж. също съответния раздел в обяснителния меморандум, придружаващ предложението на Комисията за Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Индикативният финансов пакет за изпълнението на целите по линия на подкрепата от Съюза се определя на 15 396 750 000 EUR за периода 2028—2034 г. по текущи цени. Той се изпълнява в съответствие с хоризонталните правила за плановете за национално и регионално партньорство, определени в Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване**

Подкрепата от Съюза съгласно настоящото предложение ще се изпълнява чрез споделено управление от държавите членки и пряко и непряко управление от Комисията. Изпълнението на подкрепата от Съюза ще бъде наблюдавано чрез рамката за изпълнението, приложима за многогодишната финансова рамка за периода 2028—2034 г., която е определена в предложението за Регламент (ЕС) [...] за създаване на рамка за проследяване на бюджетните разходи и за изпълнението и на други хоризонтални правила за програмите и дейностите на Съюза.

- **Подробно разяснение на конкретните разпоредби на предложението**

В член 1 от предложения регламент се определя обхватът на подкрепата от Съюза за интегрираното управление на границите на ЕС и за визовата политика на ЕС за периода от 1 януари 2028 г. до 31 декември 2034 г. За тази цел в член 2 са дадени важни определения, а в член 3 са определени целите в съответствие с подкрепата от Съюза, която ще бъде предоставена съгласно хоризонталните правила на Европейския фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността, създаден с Регламент (ЕС) [...].

В член 4 от предложения регламент се установяват разпоредби за финансирането на подкрепата от Съюза, в член 5 — разпоредби за асоциираните към Шенген държави, а в член 6 — разпоредби за изпълнение на специалната транзитна схема в Литва.

В член 7 от предложения регламент се определят правилата за бюджетното третиране на средствата за оперативни разходи на Европейската система за информация за пътуванията и разрешаването им съгласно Регламент (ЕС) 2018/1240, а в член 8 — правилата за бюджетното третиране на финансовия принос от държавите членки за

целите на годишния солидарен резерв, създаден с Регламент (ЕС) 2024/1351 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г.³

В член 9 са посочени преходни разпоредби. В член 10 е посочена датата на влизане в сила на предложения регламент и е постановено, че регламентът ще бъде задължителен в своята цялост и ще се прилага пряко във всички държави членки в съответствие с Договорите, считано от 1 януари 2028 г.

³ Регламент (ЕС) 2024/1351 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. относно управлението на убежището и миграцията, за изменение на регламенти (ЕС) 2021/1147 и (ЕС) 2021/1060 и за отмяна на Регламент (ЕС) № 604/2013 (ОВ L, 2024/1351, 22.5.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj>).

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за определяне на подкрепата от Съюза по отношение на Шенгенското пространство, европейското интегрирано управление на границите и общата визова политика за периода 2028—2034 г.

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 77, параграф 2 и член 79, параграф 2, букви в) и г) от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет⁴,

след консултация с Комитета на регионите,

в съответствие с обикновената законодателна процедура⁵,

като имат предвид, че:

- (1) Целта на Съюза да представлява пространство на свобода, сигурност и правосъдие в съответствие с член 67, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) следва да бъде постигната чрез предоставяне на подкрепа от Съюза за развитието на общата политика на Съюза за контрол на външните граници, включително за общата визова политика съгласно член 77, параграф 2, буква а) от ДФЕС.
- (2) За да се осигури ефективното и ефикасно функциониране на Шенгенското пространство без вътрешни граници, от първостепенно значение са визовата политика на ЕС и наличието на стабилна рамка за управление и ефективно европейско интегрирано управление на границите, прилагано от европейската гранична и брегова охрана, създадена с Регламент (ЕС) 2019/1896 на Европейския парламент и на Съвета⁶, за да се гарантират целостта и устойчивостта на Шенгенското пространство.
- (3) Поради това следва да се предостави подкрепа от Съюза за усилията на държавите членки за защита на външните граници на Съюза, за да се ограничи незаконното преминаване на границите и неразрешените движения между държавите членки, както и за модернизиране и подобряване на цялостната ефективност на обработването на визите и предотвратяване на злоупотребите с визовия режим на Съюза. Тази подкрепа от Съюза следва да бъде предоставяна съгласно хоризонталните правила на Европейския фонд за икономическо,

⁴ ОВ С, , стр. . .

⁵ Позиция на Европейския парламент от ... и позиция на на Съвета от ...

⁶ Регламент (ЕС) 2019/1896 на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2019 г. за европейската гранична и брегова охрана и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1052/2013 и (ЕС) 2016/1624 (ОВ L 295, 14.11.2019 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj>).

социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността, създаден с Регламент (ЕС) [...].

- (4) Подкрепата от Съюза следва да се предоставя и за ефективното изпълнение, прилагане и развитие на шенгенската рамка на европейско и национално равнище, включително чрез укрепване на националното управление на Шенгенското пространство, обхващащо ефективните структури за координация и стратегическите процеси, които са от решаващо значение за доброто функциониране на Шенгенското пространство.
- (5) С настоящия регламент се определят целите на подкрепата от Съюза за добре функциониращо Шенгенско пространство без контрол по вътрешните граници, включително за европейското интегрирано управление на границите, включително подкрепа за функционирането на Шенгенското пространство и за европейската визова политика („подкрепата от Съюза“). Държавите членки следва да гарантират, че техните планове за национално и регионално партньорство са насочени към постигането на всяка от целите, определени в настоящия регламент.
- (6) В съответствие с Акта за присъединяване на Литва към ЕС в регламента се разглежда и необходимостта от подкрепа за Литва за управлението на транзитното преминаване на лица между област Калининград и други части на Руската федерация.
- (7) Сумите, които следва да бъдат разпределени по държави членки, следва да бъдат определени от Комисията в съответствие с методиката за разпределение, установена в Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността, чрез едно-единствено решение за изпълнение. По правило това решение следва да обхваща и сумите по Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността, Регламент (ЕС) [...] за определяне на подкрепата от Съюза по отношение на убежището, миграцията и интеграцията и Регламент (ЕС) [...] за определяне на подкрепата от Съюза по отношение на вътрешната сигурност.
- (8) Подкрепата от Съюза следва да се основава на резултатите и инвестициите от предходните програмни периоди: i) Фонда за външните граници за периода 2007—2013 г., създаден с Решение № 574/2007/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁷; ii) инструмента за външните граници и визите, част от фонд „Вътрешна сигурност“ за периода 2014—2020 г., създаден с Регламент (ЕС) № 515/2014 на Европейския парламент и на Съвета⁸; и iii) Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика, част от

⁷ ОВ L 144, 6.6.2007 г., стр. 22.

⁸ Регламент (ЕС) № 515/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. за създаване на инструмента за финансово подпомагане за външните граници и визите като част от фонд „Вътрешна сигурност“ и за отмяна на Решение № 574/2007/ЕО (ОВ L 150, 20.5.2014 г., стр. 143, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/515/oj>).

Фонда за интегрирано управление на границите за периода 2021—2027 г., създаден с Регламент (ЕС) 2021/1148 на Европейския парламент и на Съвета⁹;

- (9) В условията на променяща се глобална обстановка и нарастваща нестабилност ЕС и неговите държави членки трябва да съчетаят ресурсите си, за да защитават ефективно външните граници на Съюза, включително с цел справяне с незаконната миграция, контрабандата на мигранти и трафика на хора и реагиране на действията на държавни субекти, които изкуствено създават незаконна миграция или я улесняват, превръщат миграционните потоци в инструмент за политически цели и използват тактики за хибридна война, като например използването на миграцията като оръжие¹⁰, за да дестабилизируют Европейския съюз и неговите държави членки. В интерес на солидарността в Шенгенското пространство като цяло и в духа на споделената отговорност за защитата на външните граници на Съюза, в плановете за национално и регионално партньорство на държавите членки следва да се предлагат адекватни решения на установените предизвикателства, по-специално в контекста на Европейската стратегия за интегрирано управление на границите, стратегията за европейската визова политика и новата шенгенска ИТ архитектура, която разчита на широкомащабните информационни системи, внедрени за външните граници и управлението на сигурността, както и на оперативната съвместимост на тези системи. Освен това в подкрепа на мисията за граничен контрол следва да се обмисли внедряването на технологии и цифрови решения.
- (10) Подкрепата от Съюза следва да допринася за осигуряване на последователност, съгласуваност, полезни взаимодействия и взаимно допълване между вътрешните и външните политики на Съюза. Необходима е по-голяма съгласуваност между политиките в областта на миграцията, убежището, връщането и външните политики и е важно да се гарантира, че външната помощ на Съюза и подкрепата от Съюза по настоящия регламент допринасят за координиран, цялостен и структуриран подход към миграцията, като се увеличават максимално полезните взаимодействия и се засилва ефектът на лоста. Подкрепата от Съюза по настоящия регламент може да включва също така подкрепа за съответните ресурси на делегациите на ЕС в надлежно обосновани случаи и да бъде координирана между държавите членки и Комисията на етапите на програмиране и изпълнение.
- (11) Европа трябва да защитава интересите си в областта на сигурността от доставчици, които може да представляват постоянен риск за сигурността поради потенциалната намеса от страна на трети държави, както и техните практики в областта на киберсигурността. Поради това е необходимо да се намали рискът от трайна зависимост от високорискови доставчици на вътрешния пазар, тъй като те биха могли да имат потенциално сериозно отрицателно въздействие върху сигурността на потребителите, дружествата и органите в целия ЕС, както и на критичната инфраструктура на ЕС по отношение на целостта на данните и услугите, както и наличието на услуги. Това изключване следва да се основава

⁹ Регламент (ЕС) 2021/1148 на Европейския парламент и на Съвета от 7 юли 2021 г. за създаване на Инструмент за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика като част от Фонда за интегрирано управление на границите (OJ L 251, 15.7.2021 г., стр. 48, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1148/oj>).

¹⁰ Съобщение на Комисията до Европейския парламент и Съвета относно борбата с хибридните заплахи, произтичащи от използването на миграцията като оръжие, и укрепването на сигурността по външните граници на ЕС (COM(2024) 570 final от 11.12.2024 г.).

на пропорционална оценка на риска и на свързани с нея мерки за смекчаване, както е определено в политиките и законодателството на Съюза.

- (12) Предизвикателствата, свързани с управлението на границите и с визовата политика, се променят постоянно и поради това е необходимо разпределението на подкрепа от Съюза да се адаптира спрямо промените в приоритетите на управлението на външните граници и визовата политика, включително промените вследствие на повишения натиск по границите. Необходимо е също така финансирането да се насочва към приоритетите с най-висока добавена стойност от Съюза. За да се отвърне на належащите нужди и промени в политиката и приоритетите на Съюза и за да се насочи финансирането към действия с високо равнище на добавена стойност от Съюза, част от подкрепата от Съюза следва да се изпълнява при пряко, споделено и непряко управление чрез Механизма на ЕС, създаден съгласно Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността. Механизмът на ЕС предлага гъвкавост при управлението на подкрепата от Съюза, а при споделено управление той следва да се изпълнява чрез плановете за национално и регионално партньорство на държавите членки.
- (13) Комисията и държавите членки следва да гарантират, че знанията и опитът на органите, службите и агенциите на Съюза се вземат предвид при изпълнението на мерките или преодоляването на предизвикателствата във връзка с управлението на миграцията, граничния контрол и управлението на границите и вътрешната сигурност. Когато е целесъобразно, Комисията следва също така да може да включва съответните органи, служби и агенции на Съюза в дейности, имащи за цел да се гарантира, че мерките, ползващи се с подкрепа от Съюза, са в съответствие с достиженията на правото на Съюза и договорените приоритети на Съюза.
- (14) С подкрепата от Съюза следва да се подпомагат мерки, свързани с контрола на външните граници на територията на държавите, които прилагат достиженията на правото от Шенген, като част от прилагането на интегрираното управление на границите, с което се укрепва цялостното функциониране на Шенгенското пространство. С цел да се определят естеството и условията на участието в подкрепата от Съюза на държави, асоциирани в изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, между Съюза и тези държави следва да бъдат сключени допълнителни договорености съгласно приложимите разпоредби на съответните споразумения за асоцииране между тези държави и Съюза.
- (15) Подкрепата от Съюза следва да продължи да допринася за изпълнението, развитието и управлението на Шенгенското пространство с цел насърчаване на пространство без контрол по вътрешните граници. С подкрепата от Съюза следва да продължат да се подпомагат мерки, свързани с контрола на външните граници на територията на държавите, които прилагат достиженията на правото от Шенген, като част от прилагането на интегрираното управление на границите, с което се укрепва цялостното функциониране на Шенгенското пространство.
- (16) Подкрепата от Съюза следва да допринася за модернизирането и подобряването на ефикасността на обработването на визи по отношение на откриването и оценката на рисковете, свързани със сигурността и незаконната миграция, като

се гарантира ефективното прилагане на Визовия кодекс. По-специално подкрепата от Съюза следва да допринася за цифровизирането на обработването на визи с цел да се осигурят бързи, сигурни и удобни за клиентите визови процедури в полза както на кандидатите за виза, така и на консулствата. Подкрепата от Съюза следва също така да служи за подобряване на обслужването на кандидатите за виза, включително чрез осигуряване на по-добро покритие на консулските услуги по света.

- (17) Държавите членки могат да изпълняват подкрепата от Съюза въз основа на принципа на партньорство, за да се гарантира приемственост в подхода на управление.
- (18) Съгласно член 86 от Регламент (ЕС) 2018/1240 на Европейския парламент и на Съвета¹¹ оперативните разходи на Европейската система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS) следва да се покриват от приходите, генерирани от таксите за разрешения за пътуване. С настоящия регламент следва да се определят правила, с които на държавите членки да се предоставя съответният им дял от таксите на ETIAS за покриване на съответните им оперативни разходи, включително условията в случаите, когато общите им оперативни разходи за дадена година надхвърлят наличните приходи от ETIAS.
- (19) Като се има предвид, че държавите членки, подложени на миграционен натиск, следва да могат да разчитат на подкрепа от Съюза, в настоящия регламент следва да се определят правилата за предоставяне на ползващите се държави членки на съответния дял от финансовия принос, включен в годишния солидарен резерв, създаден с Регламент (ЕС) 2024/1351¹².
- (20) Всички действия, подпомагани в съответствие с подкрепата от Съюза съгласно настоящия регламент, следва да се изпълняват в съответствие с правата и принципите, залегнали в достиженията на правото на Съюза и Хартата на основните права на Европейския съюз, и следва да бъдат в съответствие с международните задължения на Съюза и на държавите членки, произтичащи от международните инструменти, по които те са страни.
- (21) В съответствие с Протокол № 5 към Акта за присъединяване от 2003 г. за транзитното преминаване на хора по суша между Калининградска област и други части на Руската федерация¹³ Съюзът подпомага Литва при управлението на транзитното преминаване на лица между Калининградска област и другите части на Руската федерация и по-специално поема всички допълнителни разходи, свързани с прилагането на специалните разпоредби на достиженията на правото на ЕС, предвиждащи такова транзитно преминаване. Поради това с настоящия регламент следва да се определят правилата за финансовата подкрепа

¹¹ Регламент (ЕС) 2018/1240 на Европейския парламент и на Съвета от 12 септември 2018 г. за създаване на Европейска система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS) и за изменение на регламенти (ЕС) № 1077/2011, (ЕС) № 515/2014, (ЕС) 2016/399, (ЕС) 2016/1624 и (ЕС) 2017/2226 (ОВ L 236, 19.9.2018 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1240/oj>).

¹² Регламент (ЕС) 2024/1351 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. относно управлението на убежището и миграцията, за изменение на регламенти (ЕС) 2021/1147 и (ЕС) 2021/1060 и за отмяна на Регламент (ЕС) № 604/2013 (ОВ L, 2024/1351, 22.5.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj>).

¹³ Акт относно условията на присъединяването на Чешката република, Република Естония, Република Кипър, Република Латвия, Република Литва, Република Унгария, Република Малта, Република Полша, Република Словения и Словашката република и промените в учредителните договори на Европейския съюз (ОВ L 236, 23.9.2003 г., стр. 955, ELI: http://data.europa.eu/eli/treaty/acc_2003/act_1/pro_10/sign).

за специалната транзитна схема, установена с Регламент (ЕО) № 693/2003 на Съвета¹⁴.

- (22) По отношение на Исландия и Норвегия настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението, сключено от Съвета на Европейския съюз, от една страна, и Република Исландия и Кралство Норвегия, от друга страна, за асоциирането на последните към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген¹⁵, които попадат в областите, посочени в член 1, букви А и Б от Решение 1999/437/ЕО на Съвета¹⁶.
- (23) По отношение на Швейцария настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария за асоцииране на Конфедерация Швейцария към въвеждането, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген¹⁷, които попадат в областите, посочени в член 1, букви А и Б от Решение 1999/437/ЕО, във връзка с член 3 от Решение 2008/146/ЕО на Съвета¹⁸.
- (24) По отношение на Лихтенщайн настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген¹⁹, които попадат в областите, посочени в член 1, букви А и Б от Решение 1999/437/ЕО, във връзка с член 3 от Решение 2011/350/ЕС на Съвета²⁰.
- (25) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към ДЕС и към ДФЕС, Дания не участва в приемането на настоящия

¹⁴ Регламент (ЕО) № 693/2003 на Съвета от 14 април 2003 г. за създаване на документ за улеснен транзит (FTD) и на документ за улеснен транзит с влак (FRTD), както и за изменение на Общите консулски инструкции и на Общия наръчник (ОВ L 99, 17.4.2003 г., стр. 8, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2003/693/oj>).

¹⁵ ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 36.

¹⁶ Решение 1999/437/ЕО на Съвета от 17 май 1999 г. относно определени условия по прилагането на Споразумението между Европейския съюз и Република Исландия и Кралство Норвегия за асоцииране на тези две държави при изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 31, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1999/437/oj>).

¹⁷ ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 52.

¹⁸ Решение 2008/146/ЕО на Съвета от 28 януари 2008 г. за сключване от името на Европейската общност на Споразумение между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария за асоцииране на Конфедерация Швейцария към въвеждането, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2008/146/oj>).

¹⁹ ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 21, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/350/oj>.

²⁰ Решение 2011/350/ЕС на Съвета от 7 март 2011 г. за сключване от името на Европейския съюз на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, по отношение на премахването на проверките по вътрешните граници и движението на хора (ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/350/oj>).

регламент и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане. Доколкото настоящият регламент представлява развитие на достиженията на правото от Шенген, в срок от шест месеца след вземането на решение от Съвета относно настоящия регламент Дания следва да вземе решение, в съответствие с член 4 от посочения протокол, дали да го въведе в националното си право.

- (26) Настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, в които Ирландия не участва в съответствие с Решение 2002/192/ЕО на Съвета²¹. Следователно Ирландия не участва в приемането на настоящия регламент и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Предмет

С настоящия регламент се определят целите и финансирането на подкрепата от Съюза за европейското интегрирано управление на границите и за европейската визова политика за периода от 1 януари 2028 г. до 31 декември 2034 г. Подкрепата от Съюза допринася за функционирането на Шенгенското пространство, за ефективното управление на външните граници и за ефикасността на визовата политика, включително чрез предоставяне на подкрепа за изпълнението, укрепването и развитието на съответните елементи на Пакта за миграцията и убежището, както и за високо равнище на вътрешна сигурност в рамките на Съюза, като се запазва отсъствието на всякакъв контрол на лицата при преминаване на вътрешните граници.

Тази подкрепа от Съюза се предоставя съгласно хоризонталните правила на Европейския фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността, създаден с Регламент (ЕС) [...].

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- (1) „гранично-пропускателен пункт“ означава гранично-пропускателен пункт съгласно определението в член 2, точка 8 от Регламент (ЕС) 2016/399²²;
- (2) „европейско интегрирано управление на границите“ означава европейско интегрирано управление на границите, както е посочено в член 3 от Регламент (ЕС) 2019/1896²³;

²¹ Решение 2002/192/ЕО на Съвета от 28 февруари 2002 г. относно искането на Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген (ОВ L 64, 7.3.2002 г., стр. 20, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2002/192/oj>).

²² Регламент (ЕС) 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 г. относно Кодекс на Съюза за режима на движение на лица през границите (Кодекс на шенгенските граници) (кодифициран текст) (ОВ L 77, 23.3.2016 г., стр. 1—52, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/399/oj>).

²³ Регламент (ЕС) 2019/1896 на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2019 г. за европейската гранична и брегова охрана и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1052/2013 и (ЕС) 2016/1624 (ОВ L 295, 14.11.2019 г., стр. 1—131).

- (3) „външни граници“ означава външни граници съгласно определението в член 2, точка 2 от Регламент (ЕС) 2016/399²⁴, както и вътрешни граници, за които контролът все още не е отменен;
- (4) „участък от външна граница“ означава участък от външна граница съгласно определението в член 2, точка 11 от Регламент (ЕС) 2019/1896²⁵;
- (5) „вътрешни граници, за които контролът все още не е отменен“ означава:
- а) общата граница между държава членка, която прилага изцяло достиженията на правото от Шенген, и държава членка, която съгласно акта за присъединяването ѝ е длъжна да прилага изцяло достиженията на правото от Шенген, но по отношение на която съответното решение на Съвета, с което ѝ се разрешава да прилага изцяло тези достижения на правото, не е влязло в сила;
 - б) общата граница между две държави членки, които съгласно съответните актове за присъединяването им са длъжни да прилагат изцяло достиженията на правото от Шенген, но по отношение на които съответното решение на Съвета, с което им се разрешава да прилагат изцяло тези достижения на правото, не е влязло в сила.
- (6) „ползваща се държава членка“ означава държава членка съгласно определението в член 2, точка 19 от Регламент (ЕС) 2024/1351;
- (7) „допринасяща държава членка“ означава допринасяща държава членка съгласно определението в член 2, точка 20 от Регламент (ЕС) 2024/1351;
- (8) „финансов принос“ означава финансов принос съгласно член 56, параграф 2, буква б) от Регламент (ЕС) № 2024/1351.

Член 3

Цели за подкрепата от Съюза за Шенгенското пространство, за европейското интегрирано управление на външните граници и за общата визова политика

1. За да се гарантира стабилно и ефективно европейско интегрирано управление на външните граници, добре функциониращо Шенгенско пространство и ефикасна визова политика, подкрепата от Съюза допринася за постигането на всяка от следните цели:
- а) да се подпомага ефективното изпълнение, прилагане и развитие на шенгенската рамка и укрепване на управлението, целостта и сигурността на Шенгенското пространство без вътрешни граници;
 - б) да се подпомага ефективното европейско интегрирано управление на външните граници, извършвано от европейската гранична и брегова охрана като споделена отговорност на Европейската агенция за гранична и брегова охрана и на националните органи, отговарящи за управлението на границите, включително чрез новаторски методи и нови технологии, с

²⁴ Регламент (ЕС) 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 г. относно Кодекс на Съюза за режима на движение на лица през границите (Кодекс на шенгенските граници) (кодифициран текст) (ОВ L 77, 23.3.2016 г., стр. 1—52).

²⁵ Регламент (ЕС) 2019/1896 на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2019 г. за европейската гранична и брегова охрана и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1052/2013 и (ЕС) 2016/1624 (ОВ L 295, 14.11.2019 г., стр. 1—131).

цел улесняване на законното преминаване на границите, предотвратяване и разкриване на случаите на незаконна имиграция, трансгранична престъпност и инструментализиране и използване като оръжие на нередовната миграция, както и с цел допринасяне към ефективното връщане;

- в) да се подпомага общата визова политика, за да се гарантира хармонизиран подход по отношение на навременното издаване на визи и да се улесни законното пътуване, като същевременно се предотвратяват рисковете, свързани с миграцията и сигурността, и се допринася за сигурността и доброто функциониране на Шенгенското пространство.

Подкрепата от Съюза се изпълнява по начин, който напълно съответства на целите, определени в Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността.

2. Подкрепата от Съюза се изпълнява в съответствие с приложимите достижения на правото на Съюза и международните задължения на Съюза и на държавите членки, произтичащи от международните инструменти, по които те са страни.
3. Държавите членки гарантират, че приоритетите на техните планове за национално и регионално партньорство включват действия за постигане на всяка от целите на подкрепата от Съюза съгласно настоящия регламент и че разпределението на ресурсите между целите е пропорционално на установените предизвикателства и нужди.

Член 4

Финансиране

1. Индикативният финансов пакет за изпълнение на целите, посочени в член 3, за периода 2028—2034 г. е в размер на 15 396 750 000 EUR по текущи цени. Той се изпълнява в съответствие с хоризонталните правила за планове за национално и регионално партньорство, определени в Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността.
2. Комисията приема акт за изпълнение за определяне на сумата за всяка държава членка чрез прилагане на методиката за разпределение, посочена в раздел Б от приложение I към Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността.
3. Освен това бюджетните кредити за целите, посочени в член 3 от настоящия регламент, изпълнявани чрез механизма на ЕС по дял IV от Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността, се определят в рамките на годишната бюджетна процедура, предвидена в член 314 от ДФЕС.

4. За мерки, свързани с целите, посочени в член 3 от настоящия регламент, когато Комисията стигне до заключението, че тези мерки отговарят на изискванията, определени в настоящия регламент и в Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността, и когато Комисията представя предложение за решение за изпълнение на Съвета за одобряване на плана за национално и регионално партньорство на съответната държава членка в съответствие с процедурата, предвидена в член 23 от Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността, тя прави предложение за решение за изпълнение на Съвета за одобряване на тези мерки.
5. Когато прави предложение за решение за изпълнение на Съвета относно мерките, свързани с целите, посочени в член 3 от настоящия регламент, Комисията определя в предложението си елементите, посочени в член 23, параграф 4 от Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността, по отношение на целите, посочени в член 3.
6. Съветът приема решението за изпълнение, посочено в параграф 4, по правило в срок от четири седмици от приемането на предложението на Комисията и заедно с решенията за изпълнение, посочени в член 23, параграф 1 [*предложението на Комисията и решението за изпълнение на Съвета*] от Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността.
7. Член 24 от Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността относно изменението на плановете се прилага, при условие че предложението на Комисията и решението за изпълнение на Съвета за одобряване на измененията на елементите, изброени в член 23, параграф 4, обхващат само целите, посочени в член 3 от настоящия регламент.

Член 5

Държави, асоциирани към Шенген

Съгласно приложимите разпоредби от съответните споразумения за асоцииране се изготвят договорености, с които се определят естеството и условията за участието в подкрепата от Съюза на държавите, асоциирани в изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген. Възможно най-скоро след като съответната държава нотифицира съгласно съответното споразумение за асоцииране своето решение да приеме съдържанието на подкрепата от Съюза и да го приложи в своя вътрешен правен ред, Комисията представя препоръка до Съвета съгласно член 218, параграф 3 от ДФЕС за започване на преговорите по тези договорености. След получаване на препоръката Съветът незабавно взема решение за разрешаване на

започването на тези преговори. Финансовият принос на тези държави се добавя към общите налични ресурси от финансовия пакет, посочен в член 4.

Член 6

Подкрепа за специалната транзитна схема

1. Сума в размер до 450 000 000 EUR се разпределя за плана за национално и регионално партньорство на Литва съгласно Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността с цел предоставяне на подкрепа за пропуснати приходи от обработка на визи за краткосрочно пребиваване и допълнителни разходи при изпълнението на схемата за документ за улеснен транзит (FTD) и документ за улеснен транзит с влак (FRTD) в съответствие с Регламент (ЕО) № 693/2003 на Съвета и Регламент (ЕО) № 694/2003 на Съвета, изменени с Регламент (ЕС) 2023/2667 на Европейския парламент и на Съвета.
2. За целите на параграф 1 подкрепата от Съюза за пропуснатите приходи се основава на издаването на FTD и FRTD. Таванът за подкрепата се определя на 100 000 000 EUR.
3. За целите на параграф 1 подкрепата от Съюза покрива допълнителните прогнозни разходи, които произтичат пряко от специфичните изисквания за изпълнението на специалната транзитна схема и които не са възникнали в резултат от издаването на визи съгласно Регламент (ЕО) № 810/2009 на Европейския парламент и на Съвета²⁶.
Максималният принос от бюджета на Съюза е 100 % от общите прогнозни разходи. Таванът за тази подкрепа се определя на 350 000 000 EUR.
Допълнителните прогнозни разходи обхващат по-специално:
 - а) инвестициите в инфраструктури, транспортни средства, ИКТ системи и оборудване, необходими за функционирането на специалната транзитна схема;
 - б) обучението на персонала, който изпълнява специалната транзитна схема;
 - в) допълнителните оперативни разходи, включително разходите за персонал за изпълнението на специалната транзитна схема.
4. Комисията и Литва правят преглед на прилагането на настоящия член в случай на непредвидени обстоятелства, които оказват въздействие върху съществуването или функционирането на специалната транзитна схема.
5. Сумите, посочени в параграфи 2 и 3, се разпределят за плана за национално и регионално партньорство на Литва. Тези суми не се използват за други мерки в плана, освен при надлежно обосновани обстоятелства, одобрени от Комисията чрез изменение на посочения план съгласно член 24 от Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално

²⁶ Регламент (ЕО) № 810/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. за създаване на Визов кодекс на Общността (Визов кодекс) (ОВ L 243, 15.9.2009 г., стр. 1—58, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/810/oj>).

сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността.

След мотивирано искане от Литва сумата, посочена в параграф 3, може да бъде преразгледана и, когато е необходимо, коригирана преди приемането на последната работна програма съгласно член 31 от Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността. Всички допълнителни суми ще бъдат разпределени за плана за национално и регионално партньорство на Литва в съответствие с член 31, параграф 7 от Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността.

Член 7

Ресурси за оперативните разходи на Европейската система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS)

1. Всяка държава членка създава ефективна и надеждна система, която гарантира, че оперативните разходи, направени от тази държава членка съгласно член 85, параграф 2 и член 85, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2018/1240, са адекватно идентифицирани и регистрирани. Най-късно до 31 януари всяка година и за първи път най-късно до 31 януари 2029 г. държавите членки съобщават на Комисията общите оперативни разходи, направени през предходната година.
2. Въз основа на информацията, съобщена от държавите членки в съответствие с параграф 1, Комисията определя размера на приходите, генерирани от таксите на ETIAS, които трябва да бъдат използвани целево в съответствие с член 86, второ изречение от Регламент (ЕС) 2018/1240 за покриване на оперативните разходи, направени от държавите членки. Комисията предоставя на всяка държава членка съответния дял от тази сума.
3. Когато размерът на общите оперативни разходи, съобщени от държавите членки съгласно параграф 1, надвишава наличните приходи от ETIAS или когато размерът на разходите, направени за адаптиране и автоматизиране на граничните проверки във връзка с прилагането на ETIAS, надвишава границите, определени в член 85, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2018/1240, Комисията изчислява пропорционално намаление на тези суми.
4. Когато размерът на общите оперативни разходи за дадена година надвишава наличните приходи от ETIAS, Комисията впоследствие предоставя на държавите членки сумата, съответстваща на пропорционалното намаление на общите им оперативни разходи от приходите, генерирани от таксите на ETIAS.

Член 8

Финансов принос за годишния солидарен резерв

Комисията изчислява и предоставя на всяка ползваща се държава членка съответния дял от финансовия принос, прехвърлен от допринасящите държави членки в съответствие с член 64, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2024/1351 за целите на

изпълнението на действията, посочени в член 56, параграф 2, буква б) от Регламент (ЕС) 2024/1351.

Член 9

Преходни разпоредби

Настоящият регламент не засяга продължаването или изменението на дейностите, предприети съгласно Регламент (ЕС) 2021/1148, който продължава да се прилага за съответните дейности до тяхното приключване.

Член 10

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила на [двадесетия] ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от датата на прилагане на Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността за периода 2028—2034 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко в държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Брюксел на година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател